

Zapotrzebowanie Przedsiębiorców Na Pomoc Prawną

r.pr. dr Łukasz Bernatowicz

Dostęp do profesjonalnej pomocy prawnej stale rośnie.
Poniżej zestawiono ilość obywateli przypadających na ilość profesjonalnych prawników (radców prawnych i adwokatów).

W 2010 roku:

- ▶ 37 700 prawników świadczących profesjonalnie usługi na 38.154.000 osób mieszkających w Polsce, co oznacza że:
- ▶ na 1 dyplomowanego prawnika przypadało 1012 obywateli.
- ▶ na 100 000 obywateli przypada 99 profesjonalnych prawników.

W 2015 roku:

- ▶ 36 582 radców prawnych oraz 13897 adwokatów daje łącznie 50 479 profesjonalnych prawników. Stan ludności Polski GUS określił na 38.478.602,
- ▶ na jednego dyplomowanego prawnika przypada 762 obywateli.
- ▶ Na 100 000 obywateli przypada 131 profesjonalnych prawników

Badanie zrealizowane na zlecenie Dziennika Gazeta Prawna i Wolters Kluwer Polska „Obsługa prawna firm 2014” wskazuje, iż:

- ▶ 40 % przedsiębiorstw korzysta z zewnętrznych kancelarii prawnych (co stanowi spadek w porównaniu z 2013 roku o 14%),
- ▶ 67 % przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 250 osób współpracuje z kancelariami prawnymi,
- ▶ 38 % przedsiębiorstw zatrudniających do 49 pracowników współpracuje z kancelariami prawnymi
- ▶ 4 % przedsiębiorców zatrudniających do 49 pracowników posiada w swoich strukturach wyodrębniony dział prawny
- ▶ Zmniejszeniu uległy środki finansowe przeznaczane na obsługę prawną, w 2014 roku wydatki w kwocie powyżej 10 000 zł zadeklarowało 28% firm , w 2013 było to 33%, w kwocie 50 001 - 100 000 zł tylko 10% (spadek w stosunku do 2013 o 1%).

Powody ograniczania korzystania z profesjonalnej obsługi prawnej przez przedsiębiorców:

- ▶ 73 % przedsiębiorców zatrudniających do 49 pracowników oraz 63% przedsiębiorców zatrudniających od 50 do 249 pracowników wskazało na zbyt małą liczbę spraw, które mogłyby zostać powierzone prawnikowi;
- ▶ 38 % przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 250 pracowników wskazało, iż wygodniejsze jest korzystanie z zewnętrznych kancelarii prawnych;
- ▶ 22 % przedsiębiorców przyznało, że kwestie finansowe są ważnym czynnikiem wstrzymującym decyzję o zatrudnieniu prawników na etat.



Według GUS czynnych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w 2014 r. było ok. 1 800 000, co oznacza, że w samym 2014 r. średnio co 16 przedsiębiorca wniósł sprawę w zakresie działania swojego przedsiębiorstwa do sądu gospodarczego.

Zatem, czy rzeczywistym powodem niepodejmowania stałej współpracy pomiędzy przedsiębiorcami a profesjonalnymi prawnikami jest zbyt mała ilość spraw ?

Faktycznym powodem (wykluczając czynnik ekonomiczny) może być niska świadomość prawna osób prowadzących lub zarządzających przedsiębiorstwem.

- ▶ Przedsiębiorcy zazwyczaj nie wiedzą jaką rolę mogliby powierzyć prawnikowi, z wyłączeniem współpracy ad hoc w zakresie reprezentacji podczas sporu sądowego, według badania przeprowadzonego w 2009 r. - 3% respondentów zapowiedziało, że powierzyłoby prawnikowi przygotowanie umów z kontrahentami.
- ▶ Brak podejmowania działań proaktywnych - zapobiegających powstawaniu problemów prawnych.
- ▶ Brak wiedzy w zakresie możliwych skutków podjęcia określonych decyzji tj. terminy zawite w postępowaniach sądowych, skutki zawarcia określonych klauzul w umowach, itp.
- ▶ Marginalizacja podejmowania działań compliance, których celem jest zapewnienie zgodności działań z obowiązującym stanem prawnym.

Rozwiązaniem są ubezpieczenia ochrony prawnej?

Przedsiębiorca, który na co dzień nie korzysta ze stałej obsługi prawnej miałby do niej dostęp w przypadku zaistnienia stanu faktycznego objętego ubezpieczeniem, bez ponoszenia dodatkowych kosztów w postaci: wynagrodzenia profesjonalnego prawnika występującego w sprawie, kosztów i opłat sądowych (w tym kosztów wynagrodzenia biegłych), kosztów postępowania egzekucyjnego, kosztów postępowania sądu polubownego, kosztów poręczenia majątkowego w postępowaniu karnym, kosztów dojazdu do sądów, kosztów sądowych poniesionych przez stronę przeciwną zasądzonych od ubezpieczonego, kosztów niezbędnych czynności notarialnych, kosztów tłumaczenia dokumentów.

Ubezpieczenia ochrony prawnej powinny charakteryzować się niskim stopniem przypadków wyłączeń spod tej ochrony. Obecnie przykładowe OWU zawierają następujące wyłączenia:

- ▶ przestępstwa lub wykroczenia skarbowe lub inne zdarzenia związane z faktycznym lub domniemanym naruszeniem przepisów podatkowych;
- ▶ sprawy związane z wypadkami ubezpieczeniowymi wynikającymi ze stosunku pracy, w tym wypadkami przy pracy;
- ▶ sprawy związane ze zbiorowym prawem pracy w szczególności na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracownika;
- ▶ sprawy i problemy prawne dot. nabycia zbycia lub obciążenia nieruchomości;
- ▶ sprawy i problemy prawne z zakresu prawa budowlanego, gospodarowania nieruchomościami;
- ▶ sprawy o ochronę praw autorskich i pokrewnych;
- ▶ uznanie ubezpieczonego winnym przestępstwa lub wykroczenia z winy umyślnej.

Celem ubezpieczenia ochrony prawnej jest zapewnienie tej ochrony podmiotowi ubezpieczonemu, poprzez umożliwienie mu dochodzenia w trybie sądowym i pozasądowym swoich roszczeń poprzez pokrycie niezbędnych kosztów tych postępowań.

Nieuzasadnione jest zatem, używanie ograniczeń zakresu ubezpieczenia w przypadku występowania postępowań odwoławczych i innych postępowań, na które ubezpieczony jest narażony w wyniku prowadzenia bieżącej działalności gospodarczej.

Takie wyłączenia negują sens gospodarczy zawierania umów ubezpieczeniowych.

Ubezpieczenia ochrony prawnej mogą zachęcić przedsiębiorców do inwestowania w ochronę prawną swojego przedsiębiorstwa pod warunkiem, że w sposób kompleksowy zabezpieczą potrzeby potencjalnego przedsiębiorcy.



Dziękuję za uwagę.

